

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
ΠΑΡΑΠΟΙΗΣΗΣ/ΑΠΟΜΙΜΗΣΗΣ
ΜΙΑ ΑΝΗΣΥΧΗΤΙΚΗ ΑΠΕΙΛΗ
ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Περίληψη

Στην παρούσα μελέτη παρουσιάζεται επικαιροποιημένη ποσοτική ανάλυση της αξίας, της εμβέλειας και του μεγέθους του παγκόσμιου εμπορίου προϊόντων παραποίησης/απομίμησης και πειρατείας. Με βάση τα στοιχεία του 2019 η αξία του διεθνούς εμπορίου προϊόντων παραποίησης/απομίμησης και πειρατείας υπολογίζεται ότι ανήλθε περίπου σε 464 δισ. δολάρια ΗΠΑ κατά το έτος αυτό ή στο 2,5 % του παγκόσμιου εμπορίου.

Σύμφωνα με προηγούμενες μελέτες του ΟΟΣΑ-EUIPO που βασίστηκαν στην ίδια μεθοδολογία, το 2013 το εμπόριο των προϊόντων παραποίησης/απομίμησης και πειρατείας κατείχε μερίδιο έως και 2,5 % του παγκόσμιου εμπορίου, το οποίο αντιστοιχούσε σε ποσό ύψους 461 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ, και το 2016 μερίδιο 3,3% του παγκόσμιου εμπορίου, το οποίο αντιστοιχούσε σε ποσό ύψους 509 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ. Ως εκ τούτου, σε ονομαστικές τιμές, σε απόλυτες τιμές και όσον αφορά το μερίδιό του επί του συνόλου των εμπορικών δραστηριοτήτων, ο όγκος του εμπορίου των προϊόντων παραποίησης/απομίμησης εξακολουθεί να είναι υπολογίσιμος και η αξία του είναι περίπου ισοδύναμη με τα ΑΕΠ προηγμένων οικονομιών του ΟΟΣΑ, όπως της Αυστρίας ή του Βελγίου.

Με βάση αναλυτικά στοιχεία της ΕΕ, στην παρούσα μελέτη αξιολογείται επίσης διεξοδικά η κατάσταση που επικρατεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Από τα αποτελέσματα προκύπτει ότι το 2019 η αξία των εισαγωγών προϊόντων παραποίησης/απομίμησης και πειρατείας στην ΕΕ ανήλθε περίπου σε 119 δισεκατομμύρια ευρώ (134 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ), ποσό που αντιστοιχεί στο 5,8 % της συνολικής αξίας των εισαγωγών της ΕΕ. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα αποτελέσματα αυτά βασίζονται στην παρακολούθηση των τελωνειακών κατασχέσεων και δεν περιλαμβάνουν ούτε τα προϊόντα παραποίησης/απομίμησης και πειρατείας που παράγονται και καταναλώνονται στην εγχώρια αγορά, ούτε το πειρατικό ψηφιακό περιεχόμενο στο διαδίκτυο.

Η παραποίηση/απομίμηση και η πειρατεία απειλούν πολλούς κλάδους. Προϊόντα παραποίησης/απομίμησης εντοπίζονται σε πολλές κατηγορίες προϊόντων, μεταξύ άλλων στα προϊόντα τρέχουσας κατανάλωσης (ένδυση, υπόδηση), στα προϊόντα που πωλούνται από επιχειρήσεις σε επιχειρήσεις (ανταλλακτικά, παρασιτοκτόνα) και στα είδη πολυτελείας (επώνυμα ενδύματα, ρολόγια πολυτελείας). Πρέπει να σημειωθεί ότι πολλά προϊόντα παραποίησης/απομίμησης εγκυμονούν συχνά σοβαρούς κινδύνους για την υγεία, την ασφάλεια και το περιβάλλον. Όπως μεταξύ άλλων οι απομιμήσεις/παραποιήσεις φαρμακευτικών προϊόντων, αλλά και τροφίμων, καλλυντικών, παιχνιδιών, ιατρικού εξοπλισμού και χημικών προϊόντων.

Τα προϊόντα παραποίησης/απομίμησης και πειρατείας προέρχονται από όλες σχεδόν τις οικονομίες του πλανήτη, η Κίνα όμως εξακολουθεί να αποτελεί τη βασική οικονομία προέλευσης.

Τα προϊόντα παραποίησης/απομίμησης και πειρατείας εξακολουθούν να ακολουθούν πολύπλοκες εμπορικές διαδρομές, χρησιμοποιώντας με αθέμιτο τρόπο μια σειρά από ενδιάμεσα σημεία διαμετακόμισης. Πολλές από αυτές τις «διαμετακομιστικές οικονομίες», όπως π.χ. το Χονγκ-Κονγκ (Κίνα), η Σιγκαπούρη ή τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, είναι προηγμένες οικονομίες υψηλού εισοδήματος και σημαντικοί κόμβοι του διεθνούς εμπορίου.

Τα προϊόντα παραποίησης/απομίμησης διακινούνται συνήθως με κάθε μέσο μεταφοράς. Όσον αφορά τον αριθμό των κατασχέσεων, τα μικρά πακέτα –που αποστέλλονται κυρίως ταχυδρομικά– είναι αυτά που κατάσχονται σε μεγαλύτερο βαθμό και αναδεικνύονται έτσι σε σημαντική πρόκληση για τις αρχές επιβολής του νόμου. Όσον αφορά την αξία, τα προϊόντα παραποίησης/απομίμησης που διακινούνται με πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων κατέχουν με διαφορά τα πρωτεία, αντιπροσωπεύοντας περισσότερο από το ήμισυ της συνολικής αξίας των προϊόντων παραποίησης/απομίμησης που κατασχέθηκαν εντός του 2019.

Η πανδημία COVID-19 επηρέασε το εμπόριο των προϊόντων παραποίησης/απομίμησης, μολονότι σε επίπεδο όγκου, ο αντίκτυπος ήταν μικρότερος από τον αρχικά αναμενόμενο. Στις περισσότερες περιπτώσεις, η κρίση επιδείνωσε τις προϋπάρχουσες τάσεις. Η σημαντικότερη τάση ήταν η έντονη κατάχρηση του διαδικτυακού περιβάλλοντος. Σε συνθήκες περιορισμού, οι καταναλωτές στρέφονται στις διαδικτυακές αγορές για να καλύψουν τις ανάγκες τους και έτσι οι πωλήσεις των διαφόρων προϊόντων παραποίησης/απομίμησης παρουσιάζουν σημαντική άνοδο. Η κατακόρυφη αύξηση των προϊόντων παραποίησης/απομίμησης αφορούσε τόσο τα φάρμακα και τον εξοπλισμό ατομικής προστασίας, όσο και πολλά άλλα προϊόντα, μεταξύ άλλων ρολόγια, καταναλωτικά αγαθά, καθώς και μηχανολογικά και ηλεκτρολογικά προϊόντα και προϊόντα της μεταλλουργικής βιομηχανίας (π.χ. εξοπλισμός κουζίνας).

Η ανάλυση που παρουσιάζεται στην παρούσα έκθεση βασίζεται κυρίως στην ποσοτική αξιολόγηση που διενεργήθηκε με τις προσαρμοσμένες στατιστικές μεθοδολογίες του ΟΟΣΑ και με δεδομένα που αντλήθηκαν από ευρύ σύνολο δεδομένων τα οποία αφορούσαν τελωνειακές κατασχέσεις προϊόντων που παραβίαζαν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας. Τα δεδομένα αυτά αφορούν την περίοδο πριν από την εκδήλωση της πανδημίας COVID· η κρίση δημιούργησε σημαντική δυναμική και στο παρόν στάδιο είναι αδύνατο να αντληθούν οριστικά, αξιόπιστα συμπεράσματα σχετικά με τις επιπτώσεις της πανδημίας.

Για να κατανοήσουν και να καταπολεμήσουν τον κίνδυνο του εμπορίου προϊόντων παραποίησης/απομίμησης και πειρατείας, οι κυβερνήσεις χρειάζονται επικαιροποιημένα στοιχεία για το μέγεθος, το εύρος και τις τάσεις του εμπορίου. Η παρούσα μελέτη εντάσσεται στο πλαίσιο των

προσπαθειών που καταβάλλονται για την αδιάλειπτη παρακολούθηση της κατάστασης και την εξεύρεση εργαλείων σε επίπεδο πολιτικών και επιβολής της νομοθεσίας.

ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΑΡΑΠΟΙΗΣΗΣ/ΑΠΟΜΙΜΗΣΗΣ

© Γραφείο Πνευματικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Η αναπαραγωγή επιτρέπεται εφόσον αναφέρεται η πηγή.